

Betænkning

over forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger vedrørende de indkaldte værnepligtiges økonomiske og sociale forhold.

(Afgivet af udvalget den 23. april 1970).

Udvalget har behandlet forslaget i 3 møder og herunder haft 1 samråd med forsvarsministeren. Udvalget har under sine forhandlinger støttet sig til materiale fremskaffet af det i folketingsåret 1968-69 nedsatte udvalg til behandling af et forslag til folketingsbeslutning vedrørende samme forhold.

Der er i udvalget enighed om, at de værnepligtiges forhold må forbedres, og der bør i princippet gives de værnepligtige en egentlig aflønning efter de retningslinjer, der er udtrykt i klimaudvalgets betænkning.

Under samrådet med forsvarsministeren har det været drøftet, hvorvidt en omlægning efter ovennævnte principper skulle gennemføres ved lovgivning. Udvalget er imidlertid enig med ministeren i, at væsentlige sider af omlægningen ikke forudsætter en særlig lovgivning, men at den på områder, hvor den vil medføre forøgelse af forsvarsbudgettet, må forelægges finansudvalget til godkendelse. Udvalget er opmærksom på, at tilsvarende praksis har været fulgt ved hidtidige forhøjelser af værnepligtsslønningerne.

Udvalget har endvidere noteret sig ministerens bemærkninger om, at der blandt de værnepligtige synes at være et ønske om først og fremmest at få forbedret indkvarteringsforholdene. Man er opmærksom på, at disse forbedringer vil blive opnået ved nybyggeri og sanering af bestående kaserner i forbindelse med de igangværende og forestående udflytninger samt gennem en effektiv udnyttelse af indkvarteringsfaciliteterne på de nuværende kaserner.

Vedrørende de overvejelser, som ministe-

ren må gøre sig, er man endvidere enig om følgende synspunkter:

Selv om det ville være ønskeligt snarest at kunne sætte grænsen for en egentlig aflønning så højt som muligt — f. eks. de 1.800 kr. månedligt som foreslået af klimaudvalget — må dette tilpasses de økonomiske muligheder og vil kun kunne iværksættes over en årrække.

Hvorvidt der skal være tale om naturalydelse eller kontantydelse, må endvidere afhænge af resultatet af forhandlinger med de værnepligtiges talsmænd.

De første ændringer bør ske ved en nyordning og tilpasning af kostforplejnings- og kantinevirksomheden til en cafeteriaordning for alt personel med en centraliseret drift, bl. a. af hensyn til en kvalitets- og prismæssig ensartethed for samtlige værnepligtige. Samtidig hermed bør den nuværende ordning med kost i form af naturalydelse formentlig ændres til tilbud om køb af kosten på tjenestestedet. Dette spørgsmål bør forsvarsministeren dog drøfte med de værnepligtiges talsmænd.

Øvrige naturalydelsesordninger bør på tilsvarende måde gennemgås. Udvalget er opmærksom på, at visse af disse ændringer vil kræve lovændringer.

Forsorgslovens muligheder for at hjælpe ud fra sociale begrundelser bør ikke forringes i forbindelse med ovennævnte omlægninger, ligesom der bør tilstræbes større ensartethed ved kommunernes administration af hjælpen.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialistisk folkepartis medlem af udvalget)